

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550–2554) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2549, หน้า 10) มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้ อย่างเท่าทัน มีสุขภาพที่ดีอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ท่ามกลางสภาวะปัจจุบันที่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับเป็นช่วงที่รัฐบาลได้เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้สังคมไทยจากที่เคยเป็นสังคมเกษตรกรรม มีลักษณะครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัวอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากและประกอบอาชีพกันในท้องถิ่นที่คนอาศัยอยู่ ได้เปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตใหม่โดยอพยพออกมาทำงานกันในเมืองที่มีเขตอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เพราะงานภาคเกษตรกรรมมีลักษณะไม่แน่นอน ผลผลิตขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ สภาพปัญหาที่ทำกิน สภาพปัญหาการว่างงานหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว หรือสภาพปัญหาภาวะขาดทุนจากรายจ่ายในการลงทุนที่ลงทุนไปไม่คุ้ม เป็นต้น ส่งผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงลักษณะสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม ดังนั้นสภาพโครงสร้างทางสังคมจึงเปลี่ยนแปลงส่งผลให้มีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการดำรงชีวิตของผู้ที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมมีมากขึ้น เพื่อความเป็นอยู่ของชีวิต ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ทำงานเกิดความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จึงไม่พ้นภาระหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องดำเนินการให้มีการสงเคราะห์ช่วยเหลือ จึงมีการดำเนินการที่เรียกว่าประกันสังคม (Social Insurance) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของระบบความมั่นคงทางสังคม (Social Security) แก่ประเทศชาติและส่วนรวม โดยการจ่ายประโยชน์ทดแทนเพื่อเป็นการชดเชยเงินรายจ่ายที่เป็นภาระเพิ่มขึ้นหรือทดแทนเงินรายได้ที่ต้องสูญเสียไป หรือมีรายได้ไม่เพียงพอ

การประกันสังคม เป็นโครงการที่รัฐบาลได้จัดขึ้น มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความมั่นคงและหลักประกันให้แก่ประชาชนโดยมีการเก็บเงินส่วนหนึ่งของรายได้จากประชาชนที่มีรายได้ นำมาสมทบรวมกันเป็นกองทุนกลาง เพื่อนำไปช่วยเหลือประชาชนในกรณีที่ประสบเคราะห์กรรม เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย พิกัด ทูพพลภาพในกรณีตกงานและชราภาพ โดยปกติการประกันสังคมในขั้นต้นจะใช้บังคับกับแก่คนทำงานที่รับค่าจ้าง โดยคนงานและนายจ้างจะเป็นผู้ส่งเงินสมทบและรัฐบาลก็ออกเงินสมทบอีกส่วนหนึ่ง (กฎหมายประกันสังคม, 2533, หน้า 2) โดย พระราชบัญญัติประกันสังคม ได้มีผลบังคับใช้ ในปี พ.ศ. 2533 ในสมัยรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็น

นายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2533 จึงนับได้ว่าประเทศไทยมีระบบประกันสังคม ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

จากภารกิจทำให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนของสำนักงานประกันสังคม อันเป็นภารกิจที่มุ่งสร้างความมั่นคงในสังคม โดยเฉพาะผู้ใช้แรงงาน หรือทำงานในภาคธุรกิจ หรือเอกชน นั้นเป็นกำลังสำคัญของประเทศ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดทั้งระเบียบและหลักเกณฑ์ รวมทั้งแนวปฏิบัติในการใช้สิทธิประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ในแต่ละเรื่องนั้นมีรายละเอียดค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตนก็ตาม จึงเป็นเรื่องที่ผู้ประกันตนควรจะได้รับทราบและมีความเข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อให้การใช้สิทธิหรือการรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ถูกต้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่จะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์หรือบอกให้ผู้ประกันตนทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะพนักงานระดับปฏิบัติงานซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา (คิงส์แพ็ค อินคัส เตรียล, 2550, หน้า 15) การเข้าถึงพนักงานกลุ่มนี้โดยใช้การประชาสัมพันธ์และเอกสารต่าง ๆ ที่บอกถึงสิทธิประโยชน์ ต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเอกสารหรือหนังสือที่เน้นตัวอักษรบรรยาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่พนักงานควรได้รับจากการประกันตน ด้วยภาษาที่เป็นภาษาทางการ ภาษากฎหมาย ซึ่งพนักงานระดับปฏิบัติงานที่มีความรู้ในระดับประถมศึกษาถึงมัศึกษานั้นยากต่อการเข้าใจ ทำให้ผู้ประกันตนไม่ทราบถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวของตน บ่อยครั้งที่เจ้าหน้าที่บุคคลต้องอธิบายความเป็นภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา ซึ่งใช้เวลามาก ในการทำความเข้าใจกับพนักงาน และจากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากการประกันตนของพนักงานคิงส์แพ็ค อินคัส เตรียล จำกัด

โดยผู้วิจัย พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ ที่ควรจะได้รับจากการประกันตนน้อยกว่าร้อยละ 50 (คิงส์แพ็ค อินคัส เตรียล, 2550, หน้า 10) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าควรมีการนำเสนอเรื่องราวสิทธิประโยชน์การประกันตนให้กับพนักงานบริษัทคิงส์ แพ็ค อินคัส เตรียล จำกัด ด้วยสื่อเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลาย และถ่ายทอดความรู้เนื้อหาจากนามธรรมเป็นรูปธรรมให้เข้าใจง่าย ไม่ว่าจะเป็น วิดีทัศน์, แผ่นพับ, โปสเตอร์ เป็นต้น แต่สื่อหนึ่งที่ น่าสนใจคือ “หนังสือการ์ตูน”

หนังสือภาพการ์ตูนเป็นเทคโนโลยีการศึกษาประเภทวัสดุกราฟิกที่มีจุดเด่นและน่าสนใจ นั่นคือ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปความคิดหลักจากหนังสือได้ง่ายและจำได้นาน (ชัยวงศ์ พรหมวงศ์, 2523, หน้า 279) การ์ตูนดูง่าย เข้าใจง่ายและเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้ดีกว่า หนังสือที่มีข้อความหรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว (ชม ภูมิภาค, 2521, หน้า 43) ซึ่งเหมาะกับ

พนักงานบริษัทคิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด นอกจากนี้การดูประเภทการสอนที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารทุกระดับได้ง่ายเพราะใช้ภาษาเขียน ที่ง่ายต่อความเข้าใจไม่เป็นภาษาราชการ และประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการดูดังกล่าวได้โดยง่าย ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาวิจัยของยูทริมา จินดากุล (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษากลยุทธ์การสื่อสารแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพผ่านรูปแบบที่เป็นการ์ตูนของคุณประยูร จรรยาวงษ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในการดู “ขบวนการแก๊จน” ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจำนวน 285 ภาพ มาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าเนื้อหาการ์ตูนของคุณประยูร ที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยนั้น มีแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารด้านสาธารณสุข 4 แนวทางคือ แนวทางแรก เป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย แนวทางที่สองเป็นการป้องกันและควบคุมโรค แนวทางที่สาม เป็นการรักษาพยาบาล และแนวทางสุดท้ายเป็นการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการส่งเสริมสุขภาพอนามัยมากที่สุด เนื้อหาที่นำเสนอนี้ถูกต้องตามหลักวิชาการและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ส่วนในเรื่องของรูปแบบการ์ตูนที่นำเสนอจะเป็นวิธีการนำเสนอแบบเล่าเรื่องและเป็นการดูประเภทการสอนที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารทุกระดับได้ง่ายเพราะใช้ภาษาเขียนที่ง่ายต่อความเข้าใจไม่เป็นภาษาราชการ และประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการดูดังกล่าวได้โดยง่าย เนื่องจากการดูนี้ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นสื่อที่แพร่หลาย สำหรับการประเมินประสิทธิผลของการส่งข่าวสารด้านสาธารณสุขโดยสรุป พบว่าการดูที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของคุณประยูร เป็นการ์ตูนที่สามารถใช้สื่อสารและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับด้านสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระดับการศึกษาที่สนใจอ่านการ์ตูนสอดคล้องกับระดับความรู้กับพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งเป็นพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัทมากที่สุด จากคุณสมบัติของหนังสือภาพการ์ตูนข้างต้นที่สามารถทำให้ผู้อ่านสามารถสรุปความคิดหลักจากหนังสือได้ง่ายและจำได้นาน สามารถเข้าใจได้ง่ายและเรียกข้อความสนใจของผู้อ่านได้ดี แต่เนื้อหาที่นำเสนอด้วยภาพการ์ตูนนั้นจะสามารถช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงเมื่อเกิดปัญหานั้น ๆ ดังนั้นจึงควรนำเสนอด้วยเทคนิคการเรียนรู้โดยใช้ “ปัญหาเป็นหลัก” (Problem-Based)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลมาจากระบวนการทำความเข้าใจและกรแก้ไขปัญหา โดยใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีอยู่ตามสภาพการณ์จริง มาเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่อยากจะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้เลือกเนื้อหาที่ต้องการจะเรียนรู้และแสวงหาความรู้เพื่อไปสู่การแก้ไขปัญหา (วัฒนา รัตนพรหม, 2548, หน้า 25) มัชฌิมา ธรรมบุศย์ (2545, หน้า 11-17) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีลักษณะ

สำคัญ เช่น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เป็นต้น นอกจากนี้เทคนิคการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักนี้ยังสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นทักษะจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ทิตานา แจมมณี, 2547, หน้า 137) กระบวนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลักเมื่อผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหาที่ไม่รู้ทำให้ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งทางปัญญา และผลักดันให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ โดยนำความรู้ใหม่มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ (Hmelo & Evensen, 2000, p 4) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ของความเป็นจริงซึ่งเป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อยังประโยชน์ให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนยังต้องอาศัยการทำความเข้าใจและแนวทางการแก้ปัญหาเป็นหลัก ซึ่งยังเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ผู้เรียนได้พบจากสถานการณ์เหล่านั้นในโลกของความจริง ดังนั้นเมื่อนำมาใช้นำเสนอเนื้อหาในสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาหนังสือการ์ตูน โดยใช้เป็นหลักฐานเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล เพื่อให้พนักงานบริษัทคิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด มีความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากการประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำสถานการณ์ปัญหาที่พบในหนังสือการ์ตูนดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ได้จริงเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์การประกันตน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นคนไทยให้มีคุณภาพ นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี พึ่งตนเองได้ มีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสือการ์ตูนโดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 (The 90/90 Standard)
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้หนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์เป็นหลักฐานเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด

สมมติฐานของการวิจัย

1. หนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด หลังการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้หนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/ 90 (The 90/ 90 Standard)
2. เป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลักเรื่องอื่น ๆ สำหรับพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม
3. สามารถนำหนังสือการ์ตูนนี้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก่พนักงานต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. การพัฒนาหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยผู้วิจัยแบ่งรายละเอียดการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่
 - ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่แบบทดสอบการใช้หนังสือการ์ตูน แบบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 โดยทำการทดลองกับพนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ซึ่งได้มีการกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรโดยใช้สุทธยามานะ (Yamane) หลังจากนั้นนำกลุ่มประชากรมากำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก และแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่สร้างขึ้นไปทดลองกับพนักงาน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหนังสือการ์ตูน ด้านภาษา การจัดรูปเล่ม ตัวอักษร และการจัดหน้า เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ครั้งที่ 2 การทดลองแบบกลุ่ม นำหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่ได้ปรับปรุงจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งแล้วไปทดลองใช้กับพนักงานจำนวน 9 คน เพื่อรายละเอียดสิ่งที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในการทดลองครั้งที่ 1

ครั้งที่ 3 ทำการทดลองภาคสนามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/ 90 (90/ 90 Standard) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้หนังสือการ์ตูน

2. เนื้อหาที่ใช้ในพัฒนาหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก คือ ประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ประกอบด้วย 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการ ทำงาน

ตอนที่ 2 ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

ตอนที่ 3 ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

ตอนที่ 4 ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

ตอนที่ 5 ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

ตอนที่ 6 ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

ตอนที่ 7 ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

3. ประชากร ได้แก่พนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด จำนวน 1,250 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือพนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด จำนวน 303 คน ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973)

และคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำแบบทดสอบประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก จำนวน 62 คน และแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้ง

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น คือ หนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5.2 ตัวแปรตาม คือ

5.2.1 ประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนคำนวณจาก 90 ตัวแรก คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยหนังสือภาพการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัย ซึ่งตั้งค่าเป้าหมายต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 และ 90 ตัวหลัง คือ ร้อยละของจำนวนพนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ที่สามารถทำแบบทดสอบของเรื่อง ประโยชน์ทดแทน แต่ละตอน โดยสามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านเกณฑ์วัตถุประสงค์ ทุกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลักเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัย ซึ่งตั้งค่าเป้าหมายต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

5.2.2 ความก้าวหน้าของการเรียนรู้คำนวณจากผลต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างก่อนการเรียนรู้ และหลังการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง สถานที่ประกอบการที่มีบุคคลทำงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ที่ทำหน้าที่ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุงแปรสภาพ ลำเลียงเก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ซึ่งในงานวิจัยในครั้งนี้ คือ สถานที่ประกอบการที่มีบุคคลทำงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ที่ทำหน้าที่ผลิตถุงหิ้ว รูปแบบต่าง ๆ บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ตั้งอยู่ที่ 333 หมู่ 4 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

2. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง ลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานซึ่งได้รับ

การว่าจ้างให้ทำงานกับโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานซึ่งได้รับการว่าจ้างให้ทำงานกับ บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด โดยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

3. พระราชบัญญัติประกันสังคม หมายถึง กฎหมายพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติม โดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ที่บังคับใช้กับ โรงงานอุตสาหกรรม บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด เพื่อคุ้มครองพนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกันคนให้มีหลักประกันคนที่มั่นคง มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ในกรณีต่าง ๆ เนื่องจากการทำงานให้กับนายจ้าง คือ บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ตลอดจน การคลอดบุตร ชราภาพ สงเคราะห์บุตรและการว่างงาน

4. การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงจากอย่างเป็นขั้นตอนจากสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในงานวิจัยนี้ คือ การปรับปรุงเพื่อการนำเสนอเนื้อหาจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่เดิม เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงาน โรงเรียนอุตสาหกรรม ภูมิศึกษา บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ให้ดียิ่งขึ้น โดยนำเสนออย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนในรูปแบบของการ์ตูนเพื่อให้อ่านเข้าใจง่าย และเหมาะสมกับการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

5. ประโยชน์ทดแทน หมายถึง ความช่วยเหลือที่ให้แก่ผู้ประกันคนหรือผู้ที่มีสิทธิ เมื่อผู้ประกันคน ประสบเคราะห์ภัยหรือเดือดร้อน และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งในงานวิจัยนี้ คือ ความช่วยเหลือที่ให้แก่ผู้ประกันคนหรือผู้ที่มีสิทธิเมื่อผู้ประกันคน ประสบเคราะห์ภัยหรือเดือดร้อน แก่พนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ซึ่งจะได้รับจากการประกันคน หลังจากที่ได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมครบตามหลักเกณฑ์แล้ว ซึ่งประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันคนจะได้รับ 7 กรณี ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ได้แก่

- 5.1 ประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- 5.2 ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- 5.3 ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- 5.4 ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- 5.5 ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- 5.6 ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- 5.7 ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

6. สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก หมายถึง การเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีอยู่ตามสภาพการณ์จริงเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันสังคมมาเป็นเนื้อหาในการนำเสนอการค้นเพื่อเป็นสังกระตุ้นให้ผู้อ่านได้เกิดความรู้สึกที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

7. ผู้ประกันคน หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นลูกจ้างของสถานประกอบการและเป็นผู้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม และมีสิทธิในการขอรับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลประกันสังคมโดยสมบูรณ์ ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม และมีสิทธิในการขอรับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลประกันสังคมโดยสมบูรณ์

8. หนังสือการค้น หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือการค้นโดยการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ภาพวาดลายเส้นต่าง ๆ สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

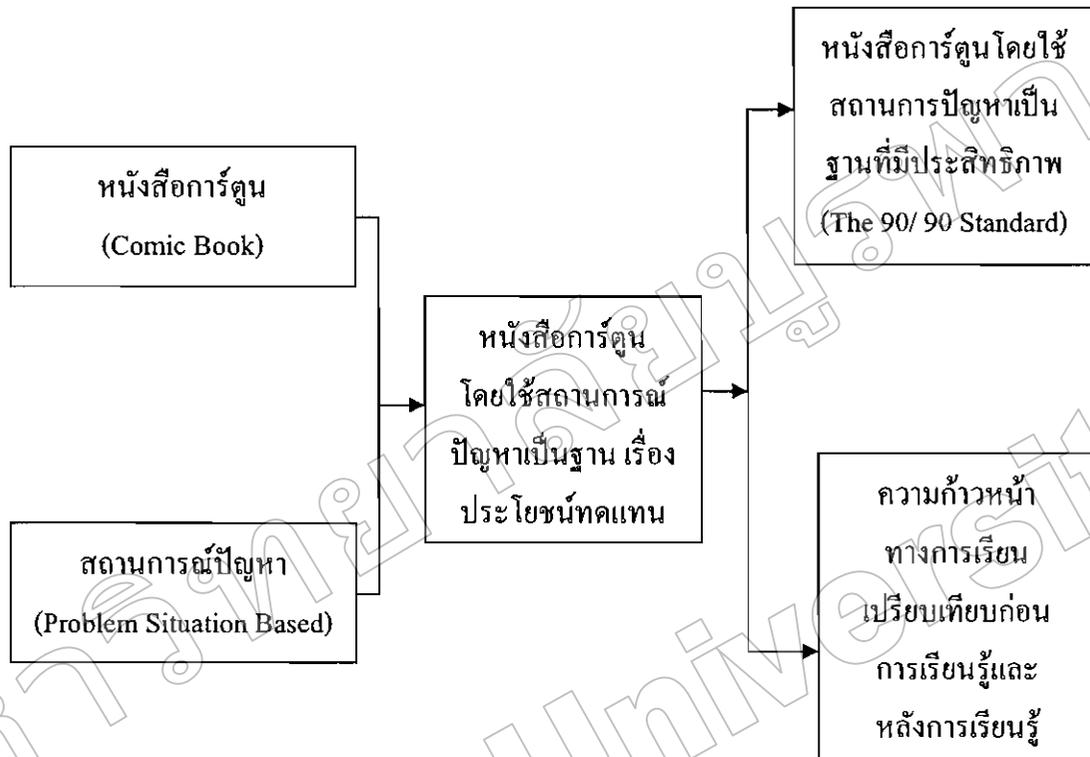
9. ประสิทธิภาพของหนังสือภาพการค้น หมายถึง ระดับคุณค่าของคะแนนที่แสดงถึงคุณภาพของหนังสือการค้น โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เพื่อการเรียนรู้เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 (The 90/90 Standard) โดย

90 ตัวแรก คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยหนังสือภาพการค้น โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก เรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งตั้งค่าเป้าหมายต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

90 ตัวหลัง คือ ร้อยละของจำนวนพนักงานบริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด ที่สามารถทำแบบทดสอบของเรื่อง ประโยชน์ทดแทน แต่ละตอน โดยสามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านเกณฑ์วัตถุประสงค์ ทุกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้จากหนังสือการค้น โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลักเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งตั้งค่าเป้าหมายต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

10. แบบทดสอบ หมายถึง เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ด้วยหนังสือการค้น โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นหลักเรื่องประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย